Lietas Nr. C40149909
Lietas arhīva Nr. CA-0188-17/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2017.gada 12.aprīlī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L. Vēbere
tiesneses L. Kraule un R. Vīva
ar tiesas sēdes sekretāri /sekretāte/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apelācijas kārtībā pēc /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ (/uzvārds/), /pers. I/ un /pers. J/ apelācijas sūdzības par Ventspils tiesas 2017.gada 24.janvāra spriedumu /pers. K/ prasībā pret /pers. G/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. L/, /pers. I/ un /pers. J/ par izlikšanu no nekustamā īpašuma un zaudējumu piedziņu.

Tiesas sēdē Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a

2009.gada 15.septembrī /pers. K/ (turpmāk-prasītājs) cēlis Ventspils tiesā prasību (ar 28.09.2009. precizējumiem), lūdzot izlikt atbildētājus no nekustamā īpašuma /adrese A/, kopā ar no viņiem atkarīgām personām un piedzīt solidāri zaudējumus par periodu no 2009.gada 15.augusta līdz 2009.gada 15.septembrim 108,30 LVL (154,10 EUR) apmērā. Prasītājs lūdz noteikt tiesības saņemt zaudējumu 3,61 LVL (5,14 EUR) atlīdzību ik dienu, sākot no 2009.gada 16. septembra līdz sprieduma galīgai izpildei.

Prasītājs norāda, ka nopircis nekustamo īpašumu /adrese A/ par 22 000 LVL (31 303,18 EUR), kura valdīšanas un lietošanas tiesības tam ir liegtas, jo nekustamo īpašumu prettiesiski lieto atbildētāji. Uzskata, ja šie naudas līdzekļi netiktu iztērēti nekustamā īpašuma iegādei un tie glabātos bankā, tad prasītājs gūtu peļņu vismaz 6% gadā no bankas depozīta, kas arī atbilst Civillikuma 1765.panta noteikumiem par likumiskajiem procentiem.

2011.gada 13.septembrī saņemti prasības pieteikuma grozījumi, kuros prasītājs sakarā ar zaudējumu palielināšanos, lūdz piedzīt no atbildētājiem solidāri zaudējumus 2711,11 LVL (3857,56 EUR) apmērā par laika periodu no 2009.gada 15.septembra līdz 2011.gada 5.oktobrim, nosakot tiesības prasītājam saņemt zaudējumu atlīdzību 3,61 LVL (5,14 EUR) ik dienas, sākot no 2011.gada 6.oktobra līdz sprieduma galīgai izpildei, kā arī piedzīt visus tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota uz Civillikuma (turpmāk – CL) 876., 878., 913., 914., 917., 994., 1038., 1669., 1670., 1770., 1775., 1779., 1792.pantu.

2009.gada 20.oktobrī tiesā saņemti atbildētāju rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka 2009.gada 26.martā noslēgts nekustamā īpašuma /adrese A/ pirkuma līgums par pirkuma maksu 22 000 LVL, kaut arī rokasnaudas līgumā pārdošanas cena noteikta 33 000 EUR. Pirkuma maksa tika samazināta, jo prasītājam bija zināms, ka par īpašumu pastāv strīds un tas ir apgrūtināts ar saistībām, un minēto īpašumu apdzīvo atbildētāji. Atbildētāju ieskatā 2009.gada 26.marta pirkuma līgums noslēgts ar viltu, lai pieviltu gan trešo personu, gan apietu likumu. Norāda, ka nekustamais īpašums /adrese A/ no /pers. E/ izkrāpts, par ko ierosināts kriminālprocess, kurā viņa atzīta par cietušo.

Ar Ventspils tiesas 2017.gada 24.janvāra spriedumu prasība apmierināta daļēji, tiesa nospriedusi izlikt atbildētājus ar visām viņiem piederošām mantām no nekustamā īpašuma /adrese A/, bet pārējā daļā prasība noraidīta. No atbildētājiem prasītāja labā piedzīta valsts nodeva 11,85 EUR, ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību 106,71 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,10 EUR, kopā 124,66 EUR no katra.

Tiesa atzinusi, ka nav pamata uzskatīt, ka atbildētāji strīdus īpašumā ievietojušies nelikumīgi vai patvaļīgi, jo no zemesgrāmatu nodaļas nodalījuma noraksta tiesa konstatējusi, ka /pers. E/ nekustamo īpašumu /adrese A/ ieguvusi, pamatojoties uz 1988.gada 19.augusta pirkuma līgumu un 2008.gada 1.oktobrī noslēdzot līgumu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku. Visiem atbildētājiem minētais īpašums ir deklarētās dzīvesvietas adrese.

Tiesa nodibinājusi, ka 2008.gada 17.oktobrī /pers. E/ pārdevusi nekustamo īpašumu /adrese A/ SIA "VizTrans", bet 2009.gada 26.martā starp SIA "VizTrans" un prasītāju noslēgts pirkuma līgums par nekustamā īpašuma /adrese A/ pirkumu ar pirkuma maksu 22 000 LVL (31 303,18 EUR). Nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā uz prasītāja vārda 2009.gada 7.aprīlī. Tiesa konstatējusi, ka nedz prasītājam, nedz iepriekšējam strīdus īpašuma īpašniekam nav bijuši noslēgti īres līgumi ar atbildētājiem, taču atbildētāji strīdus īpašumu lietojuši, prasītājam par tā lietošanu nemaksājot.

Tiesa konstatējusi, ka ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 1.februāra spriedumu noraidīta /pers. E/ prasība pret SIA "VizTrans" un /pers. K/ par darījuma atcelšanu, īpašuma atzīšanu uz nekustamo īpašumu un zemesgrāmatu ierakstu dzēšanu.

Nav strīds par to, ka zvērināta notāre 2009.gada 11.augustā izsniegusi atbildētājiem prasītāja paziņojumu par nekustamā īpašuma reģistrāciju uz prasītāja vārda un lūgumu atbrīvot nekustamo īpašumu divu nedēļu laikā, savukārt 2009.gada 27.augustā zvērinātā tiesu izpildītāja ar aktu Nr. 52 konstatēja, ka atbildētāji brīdinājumu par nekustamā īpašuma atbrīvošanu ir saņēmuši, taču nekustamo īpašumu atbrīvot negrasās, jo viņiem nav kur dzīvot.

Spriedumā izdarīta atsauce uz CL 1036.pantu un tiesa secinājusi, ka, tā kā starp pusēm nepastāv nekādas saistības, pēc vai pirms īpašuma iegūšanas īpašumā ar prasītāju nav slēgti īres līgumi, nepastāv nekāds tiesisks pamats, kas ļautu atbildētājiem lietot minēto prasītājam piederošo nekustamo īpašumu. Apstāklis, ka atbildētāji ir deklarēti strīdus īpašumā, pats par sevi nerada lietošanas tiesības, kā to nosaka Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 2.panta otrā daļa.

Tiesa secinājusi, ka prasītājam nav bijusi griba nodibināt faktiskās īres tiesiskās attiecības no īpašuma iegādāšanās brīža. Savukārt atbildētājiem nav likumīgu tiesību lietot nekustamo īpašumu, jo viņi nav nekustamā īpašuma īpašnieki, īrnieki vai viņu ģimenes locekļi, kā arī viņu labā nav nodibināts servitūts vai nostiprinājumi.

Tiesas ieskatā nav nozīmes, ka atbildētāji nekustamajā īpašumā tika iemitināti tiesiski kā īpašuma iepriekšējā īpašniece un viņas ģimenes locekļi, jo prasītājs nekustamo īpašumu ieguvis, noslēdzot tiesisku darījumu - pirkuma līgumu. Tādējādi viņam nevar būt saistoša iepriekšējās īpašnieces un viņas ģimenes locekļu griba palikt dzīvot īpašumā. Arī citas dzīvojamās telpas neesamība nav pamats, lai neatbrīvotu telpas.

Tiesa pievienojusies judikatūrā paustajai atziņai, ka jaunā dzīvokļa īpašnieka tiesības valdīt, rīkoties un lietot iegūto īpašumu nav dalāmas (LR Augstākās tiesas Senāta 2003.gada 7.maija spriedums lietā Nr.SKC-239) un atzinusi, ka tā kā ir traucētas prasītāja valdījuma tiesības un viņam nav iespējams realizēt īpašnieka tiesības, tad atbildētāji ir izliekami no dzīvojamās telpas.

Tiesa atzinusi, ka prasība daļā par atkarīgu personu izlikšanu ir noraidāma, jo par personām, kas ir atkarīgas no īrnieka tiesiskā statusa dzīvojamās telpas īres līgumā, uzskatāmas citas personas, kas nav īrnieka ģimenes locekļi, kā to nosaka likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 9.panta piektā daļa un 10.panta trešā daļa.

Tiesas ieskatā pamatota ir prasītāja pārstāvja norāde, ka svešas lietas bezmaksas lietošanu neparedz likums, kā to nosaka CL 927.pants, taču prasītājs prasību par zaudējumu piedziņu cēlis uz citiem pamatiem, bet ne par telpu lietošanu (zaudējumi negūtās īres dēļ), proti, prasītājs saista zaudējumus ar iztērētiem līdzekļiem par īpašuma pirkšanu.

Atbildētāju pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Ilona Sipjagova iesniegusi apelācijas sūdzību par Ventspils tiesas 2017.gada 24.janvāra spriedumu, lūdzot atcelt spriedumu daļā par atbildētāju izlikšanu no dzīvojamās telpas /adrese/ un daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Apelācijas sūdzībā minēti vairāki apstākļi, kas norāda uz to, ka atbildētājus nevar izlikt no strīdus īpašuma, bet konkrēti:

1. Uz 2008.gada 17.oktobra darījuma akta pamata nekustamo īpašumu /adrese A/ ieguva SIA „VizTrans", slēdzot darījumu ar /pers. E/. Uz to brīdi īpašumā dzīvoja, to uzturēja un apsaimniekoja atbildētāji.
2. Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmo daļu, atbildētāji savu dzīvesvietu deklarējuši nekustamajā īpašumā /adrese A/.
3. SIA „VizTrans", iegūstot nekustamo īpašumu savā īpašumā, nelūdza atbildētājus atbrīvot strīdus īpašumu vai anulēt atbildētāju dzīves vietu šajā īpašumā.
4. Laika posmā no 2008.gada 17.oktobra līdz 2009.gada 26.martam, kad prasītājs iegūst strīdus īpašumu, SIA „VizTrans" neveica strīdus īpašuma apsaimniekošanu un uzturēšanu par saviem līdzekļiem, līdz ar to ir pamats atzīt, ka starp SIA „VizTrans" un atbildētājiem pastāvēja faktiskās dzīvojamās telpas īres tiesiskās attiecības, jo atbildētāji lietoja īpašumu, to uzturēja, apsaimniekoja, uzkopa pieguļošās teritorijas, kuras izmaksas iekļaujamas īres maksā.
5. Ar 2009.gada 21.aprīļa paziņojumu tikai /pers. E/ tika paziņots, ka viņas īpašums pārdots trešajai personai, lai atdotu parādu firmai, norādot, ka parādsaistības pret firmu tiekot dzēstas.
6. Prasītājs ieguvis savā īpašumā īpašumu ar apgrūtinājumu, proti, ar atbildētājiem piešķirto nekustamā īpašuma /adrese A/ apdzīvošanas tiesību.
7. Prasītājam atbilstoši CL 1488.pantam un likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 2. un 8. pantam saistošas ar iepriekšējo īpašnieku nodibinātās atbildētāju īres tiesiskās attiecības.
8. Tiesas spriedums šajā lietā skar trešās personas - SIA „VizTrans" intereses, attiecībā pret kuru prasītājs vai atbildētāji varētu vērst savu prasījumu, kas bija pieaicināma lietā kā trešā persona.

Prasītājs iesniedzis paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, norādot, ka tā ir nepamatota. Uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu un 96.panta otro daļu, nevis prasītājam, bet gan atbildētājiem bija jāpierāda, ka laika periodā no 17.10.2009. līdz šim brīdim viņi maksājuši jebkādu īres maksu nekustamā īpašuma /adrese A/ īpašniekam.

Atbildētāju pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte I.Sipjagova tiesas sēdē uzturēja spēkā apelācijas sūdzību uz tajā minētajiem pamatiem un lūdza prasību noraidīt. Papildus pārstāve pieteica lūgumu apturēt tiesvedību, jo /pers. E/ un /pers. F/ 2017.gada 29.martā cēluši Ventspils tiesā prasību pret prasītāju šajā lietā, lūdzot uzlikt par pienākumu noslēgt ar viņiem dzīvojamās mājas Virves ielā 22, Ventspilī, īres līgumu. Turklāt pārstāve paskaidroja, ka uzsāktais kriminālprocess joprojām nav izbeigts, mājīpašums no atbildētājiem izkrāpts un tam ir nozīme izskatāmajā lietā.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāja pārstāvis zvērināts advokāts A.Gļanenko uzturēja spēkā prasību, apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja sniegtos paskaidrojumus un lūdza prasību apmierināt.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, lietas dalībnieku paskaidrojumus un apelācijas sūdzības motīvus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība daļā par atbildētāju izlikšanu no nekustamā īpašuma ir apmierināma.

Izejot no apelācijas sūdzības robežām, tiesas kolēģija konstatē, ka Ventspils tiesas 2017.gada 24.janvāra spriedums daļā, ar kuru noraidīta prasība par zaudējumu piedziņu, ir stājies spēkā, jo šajā daļā nav ticis pārsūdzēts.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka šajā lietā pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, un uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi, un pirmās instances tiesas spriedumā sniegtais pamatojums ir pilnībā pietiekams. Līdz ar to, Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

Atbildot uz apelācijas sūdzībā izteiktajiem iebildumiem, tiesas kolēģija papildus norāda vēl citus argumentus un apsvērumus, kas liekami prasības apmierināšanas pamatā, bet konkrēti:

[1.] Atbildētāju pilnvarotā persona ir apliecinājusi, ka pēc pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas divi atbildētāji cēluši pirmās instances tiesā prasību pret prasītāju izskatāmajā lietā, lūdzot uzlikt par pienākumu noslēgt ar viņiem īres līgumu par strīdus mājīpašuma īri.

Minētais nevar kalpot par pamatu tiesvedības apturēšanai, jo, iepazīstoties ar šo prasības pieteikumu, tiesas kolēģija konstatē, ka prasības pamatu veidojošie apstākļi ir pilnībā tie paši, uz kuriem atbildētāji balsta savus iebildumus uz prasību izskatāmajā lietā, proti,- viņi uzskata, ka ir izveidojušās faktiskās īres tiesiskās attiecības.

[2.] Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta otrajai daļai fakti, kas nodibināti ar likumīgā spēkā stājušos spriedumu vienā civillietā, nav no jauna jāpierāda, iztiesājot citas civillietas, kurās piedalās tās pašas puses.

Atbildētāji, lai pamatotu savus iebildumus uz prasību, cēla tiesā atsevišķu prasību (C02056411), kurā lūdza atzīt par spēkā neesošu gan 2008.gada 17.oktobrī starp /pers. E/ un SIA „VizTrans" noslēgto nekustamā īpašuma /adrese A/, pirkuma līgumu, gan 2009.gada 26.marta pirkuma līgumu, kas noslēgts starp SIA „VizTrans" un /pers. K/ par nekustamā īpašuma /adrese A/, atsavināšanu, abi darījumi tika apstrīdēti uz tiem pamatiem, ka /pers. E/ tikusi maldināta par darījuma būtību, saturu un mērķi, līdz ar to tika piedabūta noslēgt pirkuma līgumu ar viltu.

Ar 2016.gada 16.novembrī likumīgā spēkā stājušos Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2016.gada 1.februāra spriedumu civillietā

Nr.C02056411 minētā prasība noraidīta, cita starpā tiesa atzinusi, ka /pers. E/ nav atzīstama par pieviltu, līdz ar to nav pamata apstrīdētā pirkuma līguma starp SIA „VizTrans" un /pers. E/ atzīšanai par spēkā neesošu uz viltus pamata, savukārt /pers. K/ ir atzīstams par labticīgu ieguvēju, kura tiesības ir aizsargājamas.

[3.] Lai gan izskatāmajā civillietā iesniegtie pierādījumi norāda uz to, ka uzsāktais kriminālprocess izbeigts, tiesas kolēģijai nav pamata neticēt atbildētāju pilnvarotai personai zvērinātai advokātei I.Sipjagovai, kura apgalvo, ka kriminālprocess joprojām atrodas pirmstiesas izmeklēšanas stadijā.

No Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2016.gada 1.februāra sprieduma izriet, ka pēc /pers. E/ iesnieguma Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Ventspils iecirknī tika ierosināts kriminālprocess Nr.11150027009 pret /pers. S/ (SIA "VizTrans" prokūriste) par nekustamā īpašuma /adrese A/ 22 izkrāpšanu no /pers. E/. Kriminālprocess tika uzsākts pēc Krimināllikuma 177.panta pirmās daļas, 177.panta trešās daļas un 275.panta otrās daļas noziedzīgo nodarījumu pazīmēm, aizdomās tiek turēta /pers. S/, kura SIA „VizTrans" vārdā slēgusi prasītāja apstrīdētos darījumus.

Taču šim apstāklim nav izšķirošas nozīmes izskatāmajā lietā, un tas nevar kalpot par pamatu tiesvedības apturēšanai lietā.

Tiesas pienākumu apturēt tiesvedību lietā reglamentē Civilprocesa likuma 214.pants. Saskaņā ar šā panta 5.punktu tiesa aptur tiesvedību, ja lietas izskatīšana nav iespējama, iekams nav izšķirta cita lieta, kas jāizskata civilā, krimināla vai administratīvā kārtībā. Minētā likuma norma attiecas uz procesuālo darbību pārtraukšanu sakarā ar tādu apstākļu iestāšanos, kuri izslēdz iespēju izspriest lietu pēc būtības, kamēr tie pastāv.

Civilprocesa likums nenoteic krimināllietā pieņemto nolēmumu prejudiciālo nozīmi civillietās, tādēļ, piemērojot Civilprocesa likuma 214.panta 5.punktu, svarīgi noskaidrot un izvērtēt, vai ierosinātā kriminālprocesa iznākums var ietekmēt civiltiesiska strīda izspriešanu.

Lai civillietas iztiesāšanas gaitā nodibinātu attiecīgās materiālo tiesību normas sastāva esamību vai neesamību, tiesai fakti un apstākļi jānovērtē atbilstoši Civilprocesa likuma normām. Proti, jānoskaidro lietas apstākļi pēc tiesas sēdē pārbaudītiem procesa dalībnieku iesniegtajiem pierādījumiem, kuri iegūti likumā paredzētajā kārtībā, tajos ietvertās ziņas izvērtējot kopumā (Civilprocesa likuma 8.panta pirmā daļa un 97.pants).

Izejot no tiesā celtās prasības priekšmeta un pamata un ņemot vērā to, ka ir stājies spēkā gala nolēmums civillietā Nr.C02056411, tiesas kolēģija atzīst, ka lietu var iztiesāt, neatkarīgi no kriminālprocesa virzības un iznākuma. Pat, ja pieņem, ka SIA "VizTrans" amatpersona tiks saukta pie krimināatbildības par krāpšanu, tas nevar ietekmēt izskatāmo lietu, jo prasību par izlikšanu ceļ par labticīgu ieguvēju atzīts nekustamā īpašuma īpašnieks.

[4.] Lietā nav pierādījumu, kas apstiprinātu, ka starp pusēm pastāvējušas faktiskās īres attiecības.

Noma vai īre ir līgums, ar ko viena puse piešķir vai apsola otrai par zināmu nomas vai īres maksu kādas lietas lietošanu. Līgums, ar kuru piešķir vai apsola augļu nesējas lietas lietošanu augļu ievākšanai no tās, ir noma, bet ikviens cits lietošanas piešķīruma līgums – īre (CL 2112.pants).

Atbildētāja prasītājai par strīdus dzīvojamo telpu lietošanu nav maksājusi. Tas, ka atbildētāji, iespējams, vairākus gadus kopj mājīpašumam piegulošo teritoriju, nenorāda uz īres tiesisko attiecību pastāvēšanu pušu starpā. Prasītājs, kurš kļuva par strīdus nekustamā īpašuma īpašnieku 2009.gada martā, nekavējoties darīja zināmu atbildētājiem savu nodomu, proti,- prasība par atbildētāju izlikšanu celta 2009.gada 15.septembrī. Arī notariālais paziņojums ir skaidrs un nepārprotams, proti,- prasītājs lūdz atbrīvot viņam piederošo īpašumu.

Kā zināms, negatorā prasība kalpo īpašuma aizsardzībai pret tādiem šīs tiesības aizskārumiem, kas nav saistīti ar īpašniekam piederošās lietas valdījuma prettiesīgu aizturēšanu. Taču negatoro prasību var celt arī tad, ja lietas īpašnieks vēlas aizliegt kādai personai lietot vai izmantot viņam piederošu lietu (CL 1039.pants).

Atbildētāji savas ierunas uz negatoro prasību var celt, pierādot, ka viņu rīcība attiecībā uz īpašnieka lietu ir pamatota. Izskatāmajā lietā šādu objektīvi pamatotu ierunu nav. Stājoties spēkā gala nolēmumam lietā Nr.C02056411, atbildētājiem kā labticīgiem tiesību subjektiem bija jāatbrīvo prasītājam piederošais nekustamais īpašums. Iznākums kriminālprocesā, kurā tiks vērtēta SIA "VizTrans" amatpersonas rīcība, slēdzot darījumu ar /pers. E/, nevar ietekmēt tās civiltiesiskās attiecības, kuras izveidojās starp prasītāju kā labticīgo ieguvēju un atbildētājiem.

Nav nekāda pamata CL 1488.panta piemērošanai, jo starp pusēm nav nodibinātas nekādas darījuma tiesiskās attiecības. Tas, ka atbildētāji pret prasītāja gribu vairāku gadu garumā lieto prasītājam piederošu nekustamo īpašumu, nenorāda uz kāda darījuma jeb vienošanās esamību.

Tas fakts, ka atbildētāji, kuri dzīvo strīdus īpašumā, maksā par patērētajiem pakalpojumiem (elektrība u.tml.), nenorāda uz īres tiesisko attiecību pastāvēšanu pušu starpā, jo, kā zināms, par pakalpojumu ir jānorēķinās tam, kurš to saņem.

[5.] Prasītājs nav ieguvis savā īpašumā īpašumu ar apgrūtinājumu.

CL 864.pants paredz, ka visas uz lietu gulošas nastas un apgrūtinājumi jānes lietas īpašniekam, taču izskatāmajā lietā netiek iegūti pierādījumi tam, ka strīdus īpašumam ir bijuši apgrūtinājumi Civillikuma izpratnē, kas varētu kalpot par attaisnojumu tam, ka atbildētāji drīkst lietot konkrēto nekustamo īpašumu pret prasītāja gribu.

Attiecībā uz nekustamo īpašumu iespējams nodibināt gan lietiesiskus apgrūtinājumus (ķīlas tiesība, lietojuma tiesība, reālnasta u.tml.), gan saistībtiesiskus apgrūtinājumus (pirmpirkuma tiesība u.tml.).

Izejot no apelācijas sūdzības, atbildētāji uzskata, ka prasītājs ieguvis īpašumu ar apgrūtinājumu, t.i. ar atbildētājiem piešķirtu nekustamā īpašuma apdzīvošanas tiesību.

Lai šāda tiesība būtu saistoša prasītājam kā nekustamā īpašuma īpašniekam, ir jāpierāda, ka šāda tiesība bijusi nodibināta un ka tā ir saistoša prasītājam.

Zemesgrāmatā nekādi apgrūtinājumi saistībā ar šādas tiesības nostiprināšanu nav tikuši ierakstīti. No pirkuma līguma, ko prasītājs noslēdzis ar iepriekšējo nekustamā īpašuma īpašnieku, izriet, ka nekādi apgrūtinājumi, kurus labprātīgi uzņemtos pircējs, īpašumam nav.

Lietā iesniegts SIA "VizTrans" prokūristes parakstīts ap liecinājums, ka nekādi īres līgumi par strīdus īpašuma izīrēšanu atbildētājiem vai kādai citai personai nav tikuši noslēgti.

[6.] Starp prasītāju un atbildētājiem nepastāv īres tiesiskās attiecības, zemesgrāmatā nav ierakstīti nekādi nekustamo īpašumu apgrūtinoši aprobežojumi, līdz ar ko atbildētāji ir izliekami no prasītājam piederošā īpašuma, jo CL 1036. un 1039.panta izpratnē pilnīgas varas tiesības par īpašumu nozīmē, ka īpašnieks savu īpašumu izlieto pēc sava ieskata un viņš var aizliegt visiem citiem ietekmēt viņa lietu.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas piemērotais materiālo tiesību normu skaidrojums sakrīt arī ar judikatūrā paustajām atziņām līdzīgās lietās (sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2000.gada 28.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-296 un 2011.gada 9.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-357/2011).

[7.] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasība tika celta par diviem prasījumiem: 1) izlikšana un 2) zaudējumu piedziņa. Viens no prasījumiem tiek apmierināts, otrs - noraidīts.

Apelācijas instancē prasība tiek apmierināta daļā par izlikšanu no nekustamā īpašuma, par ko prasītājs samaksājis valsts nodevu 71,14 EUR apmērā, kas piedzenama no atbildētājiem līdzīgās daļās.

Prasītāja samaksātie ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā ir 640,29 EUR (450 LVL) un apelācijas instances tiesā 300 EUR jeb kopā 940,29 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1) punkta d) apakšpunktam faktiskais šo izdevumu apmērs nepārsniedz likumā noteikto maksimāli atlīdzināmo izdevumu apmēru, taču tiesas kolēģija atzīst, ka ir pamats atlīdzināmo izdevumu apmēra samazināšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 44.panta piekto daļu.

Izejot no tā, ka zvērināts advokāts, sniedzot juridisko palīdzību konkrētajā lietā pirmajā instancē, pamatojoties uz 2009.gada 30.jūlija vienošanos un orderi, sniedzis juridisko palīdzību prasītājam, proti,- piedalījies vairākās tiesas sēdes, ir gatavojis virkni procesuālu dokumentu, izdevumi 640,29 EUR ir attaisnojama summa un var tikt atlīdzināta. Savukārt apelācijas instances tiesā tiek iesniegta kvīts, kas norāda uz to, ka prasītājs, pamatojoties uz 2017.gada 4.aprīļa vienošanos, samaksājis 300 EUR par juridisko palīdzību Kurzemes apgabaltiesā. Lietas iztiesāšana apelācijas instances tiesā notika vienā tiesas sēdē, kas ilga vien 40 minūtes, rakstveida paskaidrojumus uz apelācijas sūdzību parakstījis pats prasītājs, nevis zvērināts advokāts.

Tiesas kolēģijas ieskatā, civillieta, izejot no tās priekšmeta un pamata, juridiski izvērtējamo pierādījumu klāsta, strīda risināšanai apzināmo tiesību avotu apjoma, nav atzīstama par paaugstinātas sarežģītības. Tas apstāklis, ka lieta atradusies iztiesāšanā pirmās instances tiesā kopš 2009.gada, bet iztiesāta ar spriedumu tikai 2017.gadā, nenorāda uz personu, kuras sniegušas pusēm juridisko palīdzību, lielu darba ieguldījumu, jo lietā divreiz bija apturēta tiesvedība (kopā tiesvedība bija apturēta sešus gadus).

Izejot no minētā, tiesas kolēģija atzīst, ka atlīdzināmie izdevumi nosakāmi mazāki, proti,- 810 EUR apmērā, kas līdzīgās daļās piedzenami no atbildētājiem.

Lietā kopā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 42,23 EUR, proti, pirmās instances tiesā 36,65 EUR, kas piedzenami no atbildētājiem prasītāja labā proporcionāli tiesas apmierinātā prasījuma apmēram, savukārt, apelācijas instances tiesā 5,58 EUR, kas piedzenami no atbildētājiem valsts labā.

Prasītājs samaksājis 38,91 EUR, līdz ar to nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir 3,32 EUR, kas, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.pantam, piedzenami no atbildētājiem līdzīgās daļās.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.[1], 430., 432., 434.pantu,

Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Apmierināt /pers. K/ prasību un izlikt /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. H/ (/uzvārds/), personas kods /personas kods/, /pers. I/, personas kods /personas kods/, un /pers. J/, personas kods /personas kods/, ar visām viņiem piederošām mantām no nekustamā īpašuma /adrese A/, ar kadastra Nr. /numurs A/.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. H/ (/uzvārds/), personas kods /personas kods/, /pers. I/, personas kods /personas kods/, un /pers. J/, personas kods /personas kods/, /pers. K/, personas kods /personas kods/, labā valsts nodevu 11,86 EUR (vienpadsmit *euro* un 86 centi), ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzību 135 EUR (135 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,05 EUR (trīs *euro* un 05 centi) no katra.

Piedzīt no /pers. G/, personas kods /personas kods/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, /pers. H/ (/uzvārds/), personas kods /personas kods/, /pers. I/, personas kods /personas kods/, un /pers. J/, personas kods /personas kods/, valsts labā izdevumus par tiesas pavēstu un dokumentu piegādāšanu 0,55 EUR (55 centi) no katra.

Noteikt atbildētājiem termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 12.aprīlī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese L. Vēbere

Tiesnese L. Kraule

Tiesnese R. Vīva